

BETEGTÁJÉKOZTATÓ - HÁZIREND

A Semmelweis Egyetem kiemelten fontos feladatának tartja a betegek és hozzátartozóik (a továbbiakban: Beteg) tájékoztatáshoz fűződő jogának teljes körű gyakorlását, az orvos-beteg kapcsolatban az eredményes betegellátáshoz szükséges információ áramlásának biztosítását. A betegtájékoztatóval széleskörű ismereteket szeretnénk nyújtani a betegtájékoztatási gyakorlatról a betegek jogairól és kötelességeiről illetve a Házi rendről.

A tájékoztató célja, hogy hasznos információkkal segítsük az Ön intézmény béli ellátását, csökkentsük az Önben rejlő esetleges bizonytalanságot és kiszolgáltatottság érzését. Az ellátáshoz szükséges tudnivalók rendelkezésre állása egyaránt fontos a beteg (hozzátartozó) és az intézmény munkatársai számára is, az ellátás így valósítható meg eredményesen, hatékonyan és biztonságosan.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNY/KLINIKA BELSŐ MŰKÖDÉSI RENDJÉRŐL

1. Az egészségügyi intézmény megközelítése, az infrastruktúrához kötődő információk

1.1. Az intézmény megközelíthetősége

Intézményünk címe: 1082 Budapest, Üllői út 78/A

Intézményünk levelezési címe: 1085 Budapest, Üllői út 26.

Intézményünk honlapja: <http://semmelweis.hu/radiologia/>

Intézményünk e-mail címe: titkarsag.radi@med.semmelweis-univ.hu

Intézményünk telefonszámai:

Porta: 459-1500/61812 mellék

Igazgatói titkárság: 210-0300/61626 és 61628-as mellék

Fax: 459-1500/61671

Intézményünkbe az alábbi módon **juthat el**:

tömegközlekedéssel:

M3 metró „Klinikák” megállótól 5 perc gyalog

Parkolási lehetőségek:

A Klinika épülete előtt, környező utcákban csak fizető parkoló található. Az udvaron belül mozgáskorlátozottak részére korlátozott számú nem fizetős parkolóhely van kijelölve, melyet a Korányi Sándor utcai kapubejárat felől lehet megközelíteni.

1.2. Intézményen belüli tájékozódás

A Központi Betegellátó Épület főbejáratánál megtalálja az útbaigazító feliratokat, melyek alapján megtalálja Klinikánkat és a felkeresni kívánt részleget.

A Központi Betegellátó Épületben portaszolgálat működik, melyet megtalál az intézmény főbejáratánál, valamint az épület B1 szárnyában a Radiológiai Klinikán.

A betegek és hozzátartozóik intézményünk be- és kijáratait a „kizárólagos használat” szövegezéssel megjelöltek, illetve csak dolgozói kártyával működőn kívül **szabadon** használhatják.

A Központi Betegellátó Épület főbejárata mozgáskorlátozottak részére akadálymentesített. Az itt érkező betegek mozgólépcsőn jutnak fel a liftekig.

A mozgáskorlátozottak részére kialakított WC a Központi Betegellátó Épület 1. emeletén található (K02.84 ajtó)

1.3. Liftek használata

A Radiológiai Klinika épületében az A1 szárnyban három lift található, melyből az egyik teherlift a másik kettő személyszállító lift. A betegek és hozzátartozók a személyszállító lifteket tudják használni. A Központi Betegellátó Épület B2 szárnyában öt lift található. Az A1 és F lifteket beteg és teherszállításra használják ezért a betegeket és hozzátartozóikat kérjük, hogy a B, E, és A2 liftek használják.

2. Az egészségügyi intézménybe való bejelentkezéssel, illetve az ott történő ellátással kapcsolatos tudnivalók

2.1. A felvétel menete

Intézményünkben történő megjelenéskor a Radiológiai Recepció kell bejelentkezni, ahol az [igényelt ellátásra vonatkozó dokumentumok okirata](#) ellenőrzése és a számítógépes nyilvántartásba vétele történik.

Járóbeteg-ellátás ultrahang, CT, MR vizsgálatok és intervenciók beavatkozások esetén időpont egyeztetéssel vagy sürgősséggel történik. A röntgenellátás folyamatos, időpont egyeztetés nem szükséges. Ultrahang, CT és MR vizsgálatok előjegyzése a Klinika online előjegyzési rendszerében történik, a klinikusok által, a részükre kiadott kontingensekre. Intervenciók beavatkozásokra, mammográfiára és a területi ellátási kötelezettség hatálya alá eső településekről bármilyen vizsgálatra előjegyzés telefonon kérhető, a kezelőorvos által.

Az előjegyzési időpont adása a havi előjegyzési ütemterv alapján történik.

Diagnosztikai vizsgálatra való felvételkor az alábbi iratokkal kell jelentkezni:

- beutaló,
- személyazonosságot hitelt érdemlően tanúsító igazolvány,
- társadalombiztosítási kártya (TAJ kártya) vagy azt helyettesítő okmány,
- lakcímgigazoló kártya

Kérjük, hozza magával az alábbi dokumentumokat:

- aktuális panaszával, betegségével kapcsolatos eddigi vizsgálatának, beavatkozásainak eredményei
- testébe helyezett implantátum dokumentumai
- amennyiben a vizsgálathoz szükséges, laborvizsgálati eredmény (erről kezelőorvosa a beutaló átadásakor tájékoztatja)

Kérjük, a vizsgálat előtt gondolja át az alábbiakat:

- korábbi betegségek, műtéti beavatkozások
- fertőző betegségek
- kapott-e már valaha intravénás kontrasztanyagot, volt-e ezzel kapcsolatos szövődménye
- rendszeresen szedett gyógyszerek neve, adagja
- allergia (gyógyszer, étel, pollen)
- van-e a testébe helyezett implantátum

A számítógépes rendszerben való rögzítése és személyes dokumentumok visszaadása után a felvételt intéző kolléga tájékoztatja a beteget, hogy a diagnosztikai részleg hol található az épületben.

A Klinika fekvőbeteg ágyakkal nem rendelkezik. Amennyiben Ön más Intézmény **fekvőbetege**, a beutaló intézmény betegkísérője vagy mentőápoló kíséri vizsgálatra és segíti a szolgáltatás igénybevételében.

Tájékoztatni szeretnénk, hogy bizonyos szempontok módosíthatják a felvételi sorrendet, illetve azt, hogy bizonyos esetekben a várakozási idő hosszú lehet. ~~Pl. sürgősségi esetek.~~

Kérjük, ha a Betegnek speciális problémája van, jelezze [még a recepción!](#)

2.2. Behozandó egészségügyi és személyes dokumentumok

Intézményünkbe történő felvételekor **kérjük hozza magával** az alábbi

az Ön kötelező azonosításához szükséges személyes iratokat:

- személyi azonosító igazolvány, ennek hiányában jogosítvány, útlevel
- lakcímkártya
- TAJ kártya vagy Európai Egészségbiztosítási Kártya

Vizsgálatának/ellátásának biztonságos megtervezéséhez szükséges egészségügyi dokumentációt:

- beutaló,
- korábbi zárójelentések, ambuláns lapok,
- leletek, vizsgálati eredmények (laboratóriumi leletek, röntgen lelet, CT, MR vizsgálat lelete és CD képanyaga)

szedett gyógyszereinek listáját, adagolását

Lehetőség szerint **ne hozzon magával**

- nagy mennyiségű készpénzt
- értéktárgyakat
- olyan iratokat, melyre a kezelés alkalmával nincs szüksége

~~dohány termékeket, dohány termékeket~~

~~---~~

- **Biztosan ne hozzon magával:**

- alkohol vagy alkohol tartalmú italokat
- tudatmódosító szereket (drogok)

~~dohány termékeket~~

3. A ~~Klinika-Klinikán elérhető informatikai rendszerek~~ **rendszerének** használata

Internet elérhetőség

Betegeink részére WIFI elérhetőség nincs. Saját mobil internetet tudnak használni a Klinikán való tartózkodás ideje alatt.

4. Intézményünk munkarendje

Klinikánk a Sürgősségi Radiológiai Részlegen keresztül 7/24 rendszerben ügyeleti szolgálatot biztosít.

A diagnosztikai részlegek munkarendje:

formázott: Felsorolás + Szint: 1 + Igazítás: 0,63 cm + Behúzás: 1,27 cm

formázott: Default, Sorkizárt, Az ázsiai és latin betűs szöveg közötti térköz beállítása, Az ázsiai szöveg és a számok közötti térköz beállítása

formázott: Betűszín: Automatikus

- röntgen, UH, CT, mammográfia, intervenció radiológia: **hétfőtől péntekig 7:30 - 15:30.**
- MR: **hétfőtől péntekig 7:00 – 21:00, szombaton: 7:00-15:00**

A diagnosztikai vizsgálatok – a röntgenvizsgálat kivételével – az előjegyzésnek megfelelően történnek. Sürgős esetek ellátása az előjegyzési időpontot módosíthatja!

A röntgenvizsgálatok nem érkezési sorrendben történnek! A vizsgálatok sorrendjét a szakdolgozók szakmai szempontok alapján határozzák meg.

Felhívjuk kedves betegeink figyelmét, hogy klinikánk oktató intézmény, ezért az orvostanhallgatók illetve képző hallgatók oktatása történik a részlegeken. Az oktatások időpontja változó. Kérjük kedves betegeinket, hogy segítsék az oktatást!

7. A beteg elbocsátása

A diagnosztikai vizsgálat végeztével, [a páciens](#) elbocsátásra kerül intézményünkben.

Amennyiben Ön más egyetemi klinika fekvőbetege, vizsgálata/terápiája után visszatérhet kórtermébe vagy a betegkísérő visszazárja oda. Lelete a beküldő orvos számára az egyetem informatikai rendszerén keresztül elérhető. Kórházi elbocsátásakor vizsgálatának leletét beemelik a zárójelentésbe.

Amennyiben Ön ambuláns/járóbeteg ellátásban részesült a vizsgálat végeztével távozik klinikánkról, dokumentumokat nem kap kézhez.

Leletét és a vizsgálat képi dokumentációját 5 munkanap elteltével kapja meg a kezelőorvosa vagy Ön/ az Ön meghatalmazottja átveheti a Radiológiai Recepción. Ennek menetéről a vizsgálatot végző szakemberrel vagy a recepció munkatársaival kaphat felvilágosítást.

Amennyiben Önt mentő szállította Klinikánkra, munkatársaink intézik hazaszállítását.

Szükség esetén munkahelye/iskolája számára igazolást állítunk ki arról, hogy intézményünkben vizsgálaton megjelent.

Elbocsátásakor mindenképp érdemes tudakozni, ha nem kapott választ vagy kielégítő választ az alábbi kérdésekről:

- lehetséges mellékhatások
- azok az esetek, tünetek, panaszok, amikor azonnal orvoshoz szükséges fordulni,
- leletkiadás rendje

Egészségügyi dokumentációját a későbbiekben az alábbiak szerint kérheti meg intézményunktől:

Jogos kérelem esetén tájékoztatjuk a kérelmezőt a másolat kiadás módjáról, költségéről és a másolatok kiadásának vagy megküldésének várható idejéről. Az átvett kérelmet az intézmény vezetősége megvizsgálja, és ha nem arra jogosult terjesztette elő, vagy jogosultságát nem igazolta, vagy olyan adatok megismerését kívánja, melyekhez joga nincs, úgy a kérelmet el kell utasítani.

8. Biztonság

Vagyonvédelem, értéktárgyak megőrzése

Kérjük, hogy lehetőség szerint a diagnosztikus vizsgálatra értéktárgyat/nagy összegű készpénzt ne hozzon magával! A vizsgálatok egy részénél személyes tárgyait magánál tarthatja. CT és MR vizsgálat esetén lehetősége van a vizsgálat idejére értéktárgyait a vetkőzőfülkékben elhelyezett zárható

szekrénybe tenni, melynek kulcsát magánál tarthatja. Amennyiben Ön más Intézmény fekvőbetege, kérjük, értéktárgyait hagyja az osztályon, ahol az értékleltárt felvették és értéktárgyainak megőrzésére lehetőség van! A Klinika készpénzért/értéktárgyért nem vállal felelősséget!

A Klinika területére tilos fegyvert, vagy – a jogszabályban meghatározott – közbiztonságra különösen veszélyes eszközt behozni.

Tűzvédelem

A Klinika területén a dohányzás és nyílt láng használata tilos! Dohányzásra kizárólag a bejáratnál számított 5 méteres körzeten kívül, illetve a klinika udvarán kijelölt helyen van lehetősége.

Tűz esetén kérjük, kövesse a klinika munkatársait, portaszolgálat vagy a hatóság utasításait! A menekülési útvonalakat a folyosón elhelyezett alaprajzokon tekintheti meg.

A Klinika kiürítése esetén, kérjük, az épület elhagyását azonnal kezdje meg (ne kezdje el személyes tárgyainak összepakolását) és kövesse a menekülési útvonalat jelző zöld nyilakat (mennyezet, oldalfalon elhelyezve a folyosókon)!

Környezetvédelem

Klinikánkon a hulladékok gyűjtése nem szelektív módon történik.

Az egészségügyi ellátás során veszélyes hulladékok is keletkezhetnek, melyeket a többi hulladéktól külön, erre rendszeresített hulladékgyűjtő edényben gyűjtünk. Bár a veszélyes hulladékot legtöbbször az egészségügyi személyzet helyezi el, előfordulhat, hogy ellátása során Önnél is keletkeznek ilyen jellegű hulladékok, leginkább pl. kontrasztanyag beadása és a branül eltávolítása után, vérrel szennyezett gézlap. Kérjük, ha Önnél ilyen veszélyes hulladék keletkezik, azt minden esetben a személyzetnek adja oda, majd ők gondoskodnak a kidobásáról/kizárólag a kihelyezett sárga zsákba helyezték el!

Rendkívüli események, segítségkérés

Amennyiben rendkívüli – a házirendbe, jogszabályba ütköző vagy egyéb a normálistól eltérő – eseményt észlel (pl.: lopás, egyéb rendbontás, tűz stb.), kérjük, haladéktalanul jelezze a Klinika munkatársainak, a portaszolgálatnak, vagy hívja a nap 24 órájában az

**Egyetem Központi Diszpécser- és Járőrszolgálatát a 06 20 663 2000-es telefonszámon
(belső telefonról 0*2000, vagy központon keresztül a 2000-es mellék)!**

9. Betegazonosítás

Intézményünkben az Ön biztonsága érdekében, ellátása során minden diagnosztikai vizsgálat/terápia megkezdése előtt munkatársaink megkérdezik Öntől nevét, és más adatát is annak érdekében, hogy személyazonosságáról megbizonyosodjanak. Kérjük, válaszaival ekkor is segítse munkánkat!

10. Térítés ellenében nyújtott szolgáltatások

Intézményünkben – térítés ellenében – további szolgáltatások igénybevételére nyílik lehetőség. Ezeket a szolgáltatásokat az Egyetem Térítési Díj Szabályzata (<http://semmelweis.hu/betegellatas/teritesi->

[díjak/](#)) tartalmazza, mely az egyetem honlapján érhető el, illetve a Radiológiai Recepción kérhet tájékoztatást.

A Semmelweis Egészségügyi KFT-n keresztül is igénybe veheti szolgáltatásainkat. Erről részletesen tájékozódhat a <https://semmelweiskft.hu/> oldalon.

11. Egyéb szolgáltatások

Ezen túl intézményünk területén az alábbi szolgáltatások kereshetők fel:

Büfé Központi betegellátó épület első emeletén található.

Meleg étkezésre az udvaron található étteremben van lehetőség.

Gyógyszertár és Gyógyászati segédeszköz bolt működik a Központi betegellátó épület első emeletén.

12. Vallásgyakorlás

A Központi Betegellátó Épület Szent Kamill Kápolnájában minden kedden 16:30 órakor Római Katolikus istentisztelet megtartására kerül sor. Az imaterem ökumenikus, a betegek igénybe vehetik hitéleti céllal.

13. Betegjogok és betegkötelezettségek

(lásd Jelen dokumentum végén BETEGJOGOK GYAKORLÁSA c.)

Pácienseinket megilletik az egészségügyről szóló 1997.évi CLIV. törvényben meghatározott betegjogok. Ezek az egészségügyi ellátáshoz való jog, az emberi méltósághoz való jog, a kapcsolattartás joga, a gyógyintézet elhagyásának joga, a tájékoztatáshoz való jog, az önrendelkezéshez való jog, az ellátás visszautasításának joga, az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga, az orvosi titoktartáshoz való jog.

Ugyanakkor a betegjogok mellett, a betegnek a kórházi tartózkodás, a gyógyítási folyamat során kötelezettségei is vannak.

14. A betegjogi jogvédelem lehetősége

14.1. Panaszkezelés

Ha a beteg vagy hozzátartozója az egészségügyi ellátás igénybevétele során az ellátással összefüggésben panaszt kíván tenni, és az őt kezelő osztályon nem nyer orvoslást, a klinikaigazgatónál jegyzőkönyvbe diktálhatja. 10 munkanapon belül a panaszbejelentés kivizsgálásáról írásbeli tájékoztatást kap az egészségügyi intézménytől.

A kórházi panaszvizsgálás rendje nem érinti a beteg azon jogát, hogy a panasz kivizsgálásával összefüggésben más szervhez is fordulhat (Betegjogi képviselő).

14.2. Betegjogi képviselő

Panaszával fordulhat a területileg illetékes betegjogi képviselőhöz is az alábbi elérhetőségeken:

Betegjogi képviselő

neve: dr. Szedresi Alexandra

telefonszáma: 06/20-4899-504

Fogadó órája, helye: minden hónap 1. és 3. péntekén 9:00-12:00 óra között a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika földszinti oktatói szobájában (1083, Budapest, Balassa J. u. 6)
e-mail címe: alexandra.szedresi@ijb.emmi.gov.hu

BETEGJOGOK GYAKORLÁSA

Betegjog mindazon jogosultságok összessége, melyek az egészségügyi ellátás során az azt igénybe vevő személyt megilletik. A betegjogoktól nem választhatók el a beteg kötelezettségei sem, melyeket a betegjogok mellett ebben a kiadványban is mertetünk.

I. BETEGJOGOK AZ EGÉSZSÉGÜGYI TÖRVÉNYBEN (1997.évi CLIV. törvény)

1. AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSHOZ VALÓ JOG

Az életmentő, illetve a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátást, a fájdalom csillapítását, illetve a szenvedés csökkentését is jelenti. Az egészségügyi ellátáshoz való jog akkor megfelelő, ha a vonatkozó szakmai, etikai szabályok, irányelvek betartása megtörténik. Folyamatosan hozzáférhetőnek kell lennie az ellátásnak, ami azt jelenti, hogy a beteg **egészségügyi állapotának megfelelő ellátási szinten**, például alapellátásban, járó,- vagy fekvőbeteg-ellátásban kell az adott ellátást biztosítani.

2. AZ EMBERI MÉLTÓSÁGHOZ VALÓ JOG

azt jelenti, hogy a beteg kizárólag az **ellátáshoz szükséges beavatkozások** végezhetőek el, továbbá, hogy a beteg ellátása során szeméremzetére tekintettel ruházata csak a szükséges időre és szakmailag indokolt mértékben távolítható el. A beteget csak méltányolható okból és indokkal lehet **várakoztatni**.

A beteg az ellátás során korlátozható jogainak gyakorlásában, de csak indokoltan a törvény szerinti feltételek fennállása esetén. A beteg személyes szabadsága is korlátozható ugyan, de csak sürgős esetben, illetve mások és saját testi épsége, egészsége, élete megóvása érdekében.

A **korlátozó intézkedéseket** főszabály szerint a kezelőorvos rendelheti el. (Kivételet képeznek ez alól azok az intézmények, ahol nincs állandó orvosi felügyelet: akkor a korlátozó intézkedést a szakápoló is elrendelheti, úgy hogy arról a kezelőorvost jóváhagyás céljából értesíti.) A korlátozó intézkedésről a területileg illetékes szakterületnek megfelelő jogvédelmi képviselőt (betegjogi, ellátottjogi vagy gyermekjogi képviselőt) is értesíteni kell. Az intézkedés jóváhagyása esetén az orvosnak jogszabályban meghatározott időközönként felül kell vizsgálnia a korlátozó intézkedés elrendelésének jogszerűségét. A korlátozás addig tarthat, amíg az elrendelés oka fennáll.

3. A KAPCSOLATTARTÁS JOGÁNAK GYAKORLÁSA

mindig a gyógyintézetben meglévő feltételektől függ, ezt a **Betegtájékoztató-Házirend** tartalmazza. Természetesen a joggyakorlás feltétele a betegársak jogainak tiszteletben tartása és a betegellátás zavartalanságának biztosítása is. Ez a jog magában foglalja, hogy a betegnek joga van a gyógykezelés ideje alatt szeretteivel, hozzátartozóival, és egyéb személyekkel kapcsolatot tartani, látogatókat fogadni, vagy egyes személyeket a látogatásból kizárni.

Súlyos állapotú betegnek joga van ahhoz, hogy az általa, vagy cselekvőképzetlensége esetén törvényes képviselője által megjelölt személy mellette tartózkodjon. A **kiskorú beteg** mellett tartózkodhat

szülője, vagy törvényes képviselője, illetve az általuk megjelölt személy. A **szülő nőnek** joga van ahhoz, hogy az általa megjelölt személy a vajúdás és a szülés alatt folyamatosan vele lehessen, a szülést követően pedig ahhoz, hogy gyermeke vele lehessen, ha ennek orvos-szakmai akadályja nincs.

A betegeket megilleti a vallási meggyőződésüknek megfelelő egyházi személlyel való kapcsolattartás és a szabad vallásgyakorlás joga is.

4. A GYÓGYINTÉZET ELHAGYÁSÁNAK JOGA

alapján a beteg a gyógyintézetet **elhagyhatja, ha** azzal mások testi épségét, egészségét nem veszélyezteti. Amennyiben a beteg bejelenti a távozási szándékát, avagy bejelentés nélkül távozik, akkor ezt a kezelőorvosnak rögzíteni kell a beteg egészségügyi dokumentációjában. Cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, illetve az egészségügyi jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott személy esetén a törvényes képviselőt/helyettes joggyakorlót/támogatott döntéshozót a gyógyintézet értesíti. A beteg gyógyintézetből való **elbocsátása** esetén őt, illetve hozzátartozóját erről – lehetőség szerint – 24 órával korábban tájékoztatni kell.

5. A TÁJÉKOZTATÁSHOZ VALÓ JOG

kétfajta lehet, az önrendelkezési és a terápiás célú. Az **önrendelkezési** tájékoztatás célja, hogy a beteg megalapozottan dönthessen a kezelésbe történő beleegyezésről vagy elutasításról. A **terápiás** tájékoztatás célja a terápiához kapcsolódó tudnivalók a beleegyezés után, például életvezetési tanácsok, vagy a kontroll szükségessége.

A betegnek joga van számára **egyéniesített formában, érthető módon** történő, teljes körű tájékoztatásra:

- egészségi állapotáról, annak orvosi megítéléséről,
- javasolt vizsgálatokról, beavatkozásokról, azok elvégzésének előnyeiről, kockázatairól, tervezett időpontjaikról, a vizsgálatokkal kapcsolatos döntési jogáról,
- az ellátás folyamatáról, várható kimeneteléről,
- a további ellátásokról, lehetséges alternatív eljárásokról, módszerekről,
- a javasolt életmódról,
- a vizsgálatok eredményéről.

A betegnek joga van:

- megismerni az ellátásában közreműködő személyek nevét, szakképesítését, beosztását
- a tájékoztatás során és azt követően kérdezni
- megjelölni azt a személyt, akit az orvos tájékoztathat, illetve kizárni személyeket a tájékoztatásból.

A tájékoztatásról a cselekvőképes beteg lemondhat, azonban, ha a beavatkozásra a beteg kezdeményezésére kerül sor, lemondása csak írásban érvényes.

6. AZ ÖNRENDELKEZÉSHEZ VALÓ JOG

alapján a betegnek joga van **szabadon dönteni** az egészségügyi ellátás igénybevételéről, a beavatkozásokba történő beleegyezésről, illetve azok visszautasításáról. Cselekvőképes beteg megnevezheti azt a személyt, aki jogosult helyette a beleegyezés és visszautasítás jogát gyakorolni, illetve hozzátartozói közül bárkit kizárhat ezen jog gyakorlásából. Amennyiben a beteg cselekvőképtelen és nincs helyettes nyilatkozattételre jogosult személy, akkor az egészségügyi törvény által meghatározott sorrend érvényesül a beleegyezés és visszautasítás jogának a gyakorlására: törvényes képviselő, házastárs/élettárs, gyermek, szülő, testvér, nagyszülő, unoka.

A beteg **beleegyezése nem szükséges**, ha:

- a beteg közvetlen életveszélyben van,
- a beavatkozás elmaradása mások testi épségét, egészségét veszélyezteti,
- a helyettes joggyakorló beleegyezése késsedelemmel jár, a beavatkozás késsedelme pedig a beteg egészségének súlyos vagy maradandó károsodásához vezet,
- invazív (testen belüli) beavatkozás közben szükségessé válik a műtét kiterjesztése, és a kialakult állapot sürgős szükségnek minősíthető.

A beteg beleegyezése történhet szóban, írásban, ráutaló magatartással, melyet bármikor visszavonhat.

Írásbeli nyilatkozat kell:

- minden műtéti, illetve az emberi testbe hatoló komolyabb beavatkozás előtt,
- bármely, életében eltávolított sejtjének, szövetének, szervének, testrészének – egészségügyi ellátással össze nem függő – bármilyen célú felhasználásához.

7. AZ ELLÁTÁS VISSZAUTASÍTÁSÁNAK JOGA

szerint minden cselekvőképes beteget megillet az ellátás visszautasításának joga kivéve, ha ezzel mások életét, vagy testi épségét veszélyezteti. Lehetőség szerint fel kell tárnai, hogy mi vezette a beteget arra, hogy a kezelést visszautasítsa, és tájékoztatni kell a kezelés elmaradásának következményeiről. Meg kell kísérlni, hogy a döntését megváltoztassa, de nem szabad a döntés megváltoztatására kényszeríteni.

A beteg minden olyan ellátást, amelynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan **súlyos vagy maradandó károsodás** következne be, csak közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében utasíthat vissza. Ez a jog nem illeti meg a cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes beteget.

Életmentő vagy életfenntartó ellátás visszautasítására egy 3 tagú orvosi bizottság (pszichiáter, szakorvos, kezelőorvos) vizsgálatát követően van mód. A bizottságnak egybehangzóan és írásban kell nyilatkoznia arról, hogy a beteg döntését a következmények tudatában hozta meg, a beteg olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül – megfelelő egészségügyi ellátás mellett is – halálhoz vezet és gyógyíthatatlan. A beteget a vizsgálatot követő 3. napon ismételt nyilatkoztatni kell két tanú előtt. A beteg nem utasíthatja vissza az életfenntartó vagy életmentő beavatkozást, ha várandós és előre láthatóan képes a gyermek kihordására. A cselekvőképességében bármely módon korlátozott beteg esetében – életmentő vagy életfenntartó ellátás visszautasításakor – az egészségügyi szolgáltató indít keresetet a beleegyezés bíróság általi pótlása iránt. A bíróság nemperes eljárásban, soron kívül jár el.

A visszautasításra vonatkozó jognyilatkozat bármikor, alaki kötöttség nélkül visszavonható. Cselekvőképes személy – későbbi esetleges cselekvő képtelensége esetére – közokiratban előre rendelkezhet a visszautasításról, illetve a helyettes joggyakorlóról. (un. – Élő végrendelet –)

8. AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOKUMENTÁCIÓ MEGISMERÉSÉNEK JOGA

alapján az egészségügyi dokumentációval az egészségügyi szolgáltató, az abban szereplő adattal a beteg rendelkezik.

A beteg jogosult

- a gyógykezeléssel összefüggő adatainak kezeléséről tájékoztatást kapni,
- a rá vonatkozó egészségügyi adatokat megismerni,

- az egészségügyi dokumentációba betekinteni, azokról kivonatot vagy másolatot készíteni, valamint saját költségére másolatot kapni,
- több résztvevénységből álló, összefüggő ellátási folyamat végén vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátást követően írásbeli összefoglaló jelentést (zárójelentést) kapni,
- az általa pontatlannak vagy hiányosnak vélt rá vonatkozó egészségügyi dokumentáció kiegészítését, kijavítását kezdeményezni.

A beteg halála után törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse – írásos kérelme alapján – jogosult a halál okával összefüggő vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat megismerni, az egészségügyi dokumentációba betekinteni, valamint azokról kivonatot, másolatot készíteni vagy saját költségére másolatot kapni.

Az egészségügyről szóló törvény kivételesen lehetőséget ad a **pszichiátriai betegek esetén** a dokumentáció megismeréséhez való jog orvos általi korlátozására, ha alapos okkal feltételezhető, hogy a dokumentáció megismerése a beteg gyógyulását nagymértékben veszélyeztetné, vagy más személy személyiségi jogait sértené. A korlátozásról a betegjogi képviselőt és a beteg törvényes vagy meghatalmazott képviselőjét haladéktalanul értesíteni kell.

9. AZ ORVOSI TITOKTARTÁSHOZ VALÓ JOG

alapján a beteg jogosult arra, hogy az ellátásában részt vevő személyek a rá vonatkozó adatokat **bizalmasan kezeljék**.

A betegnek joga van:

- eldönteni, hogy állapotáról kinek adható felvilágosítás, illetve ki is zárhat személyeket a tájékoztatásból.
- olyan körülmények biztosításához, amikor gyógykezelése során csak az ellátásában résztvevő személyek vannak jelen.

II. A BETEG KÖTELEZETTSÉGEI

A beteg – amennyiben ezt egészségi állapota lehetővé teszi – köteles az ellátásában közreműködő egészségügyi dolgozókkal képességei és ismeretei szerint **együttműködni**:

- tájékoztatni őket mindarról, amely szükséges a kórisme megállapításához, különösen minden korábbi betegségről, gyógykezeléséről, gyógyszer vagy gyógyhatású készítmény szedéséről, egészségkárosító kockázati tényezőiről,
- tájékoztatni őket – saját betegségével összefüggésben – mindarról, amely mások életét vagy testi épségét veszélyeztetheti, így különösen a fertőző betegségekről és a foglalkozás végzését kizáró megbetegedésekről és állapotokról,
- tájékoztatni őket minden, az egészségügyi ellátást érintő, általa korábban tett jognyilatkozatáról,
- a gyógykezelésével kapcsolatban tőlük kapott rendelkezéseket betartani,
- a gyógyintézet házirendjét betartani,
- a jogszabály által előírt térítési díjat megfizetni
- jogszabályban előírt személyes adatait hitelt érdemlően igazolni.

A betegek és hozzátartozók jogaik gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani más betegek jogait, az intézmény jelen tájékoztatóban előírt működési rendjét, továbbá nem sérthetik az egészségügyi dolgozók törvényben foglalt jogait.

A BETEGJOGI KÉPVISELŐ

Fő tevékenysége:

- segít a betegnek panasz megfogalmazásában,
- kezdeményezheti a panasz kivizsgálását,
- a beteg – illetve egészségügyi okból történő akadályoztatása esetén a hozzátartozó – írásbeli meghatalmazása alapján panaszt tehet az egészségügyi szolgáltató vezetőjénél, fenntartójánál, továbbá a beteg gyógykezelésével összefüggő ügyekben eljár az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál, és ennek során képviseli a beteget,
- segíti a beteget az egészségügyi dokumentációhoz való hozzájutásban, azzal kapcsolatos megjegyzések, kérdések feltételében.

A betegjogi képviselő panaszkezelése:

- A betegjogi képviselő tájékoztatja a beteget a megtett panasz és arra kapott válasz tartalmáról, az eljárási cselekmények helyzetéről, az esetleges további jogorvoslatok, eljárások kezdeményezésének lehetőségeiről.
- A betegjogi képviselőtől a panasz kivizsgálására irányuló megkeresésre az egészségügyi szolgáltató vezetője 30 napon belül érdemben válaszol.
- A betegjogi képviselő a panasz megalapozottsága esetén az érintett és a szolgáltató közötti megegyezés létrehozására törekszik.

A betegjogi képviselő jogai, kötelezettségei:

A betegjogi képviselő – az ellátás zavartalanágát nem veszélyeztetve – illetékességi körében jogosult:

- az egészségügyi szolgáltató működési területére belépni,
- az ügyre vonatkozó iratokba betekinteni,
- az egészségügyben dolgozókhöz kérdést intézni.

A betegjogi képviselő köteles:

- a betegre vonatkozó orvosi titkot megtartani,
- a beteg személyes adatait a vonatkozó jogszabályok szerint kezelni,
- az egészségügyi szolgáltató működésével kapcsolatban észlelt jogsértő gyakorlatra és egyéb hiányosságokra a szolgáltató vezetőjének, illetve fenntartójának a figyelmét felhívni, és azok megszüntetésére javaslatot tenni,
- különös figyelmet fordítani az életkoruk, testi vagy szellemi fogyatékoságuk, egészségi állapotuk, illetve társadalmi-szociális helyzetük miatt kiszolgáltatott helyzetben lévő betegek jogi védelmére,
- rendszeresen tájékoztatni az egészségügyi dolgozókat a betegjogokra vonatkozó jogszabályokról, és azok változásairól.

Budapest, 2018. április 17.

.....
klinikaigazgató

